

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี

ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

The Affective Factors to Garbage Management on Health Model
of ThongSri Community, ThoungSri Sub – District,
Rongkroung District, Phrae Province

ภูพาน แก้วอัคฆาต^๑

Phupan Keawhukhad

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ๒) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ และ ๔) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

ผลการวิจัยพบว่า

๑) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ พบว่าประชาชนในหมู่บ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

---

^๑ เรือนจำจังหวัดปทุมธานี กรมราชทัณฑ์

๑๐๒ วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร วิทยาเขตแพร่ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๐)

ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเก็บรวบรวมขยะ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการทิ้งขยะ ด้านการกำจัดขยะ และด้านการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุดเกือบทุกด้าน

๒) ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะ พบว่า คนนอกพื้นที่ทิ้งขยะไม่เป็นจุด ขยะอันตรายและขยะมีพิษจัดเก็บไว้ที่เดียวกัน ไม่มีที่ทิ้งขยะสาธารณะ ซึ่งขยะมีพิษทางเจ้าหน้าที่เทศบาลควรเก็บเป็นประจำทุกอาทิตย์และควรจัดทำที่ทิ้งขยะไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้สามารถจัดเก็บขยะได้อย่างถูกสุขลักษณะ ทั้งนี้ยังขาดวิทยากรในการแนะนำให้นำวัสดุมาเพิ่มมูลค่าและคนในชุมชนและคนในพื้นที่ยังไม่เห็นความจำเป็นของการนำมากลับมาใช้ใหม่

๓) ผลการวิเคราะห์แนวทางในการจัดการขยะแบบสุขภาวะ พบว่า มีการเก็บรวบรวมขยะไว้ ณ จุดใดจุดหนึ่งหรือภาชนะอย่างใดอย่างหนึ่งภายในชุมชนหรือหมู่บ้าน สำหรับขยะอินทรีย์และเศษขยะในครัวเรือนเอาไปทำปุ๋ยหมักที่โรงปุ๋ยหมักระบบเติมอากาศของหมู่บ้านทำให้มีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายปุ๋ยหมัก การกำจัดขยะนั้นประชาชนบ้านทุ่งศรีมีการใช้หลัก ๓ R เข้าสู่ระบบ ๕ ส.

๔) องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะ ประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบ ซึ่งน้อยกว่าแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยที่มีทั้งหมด ๔ ด้าน (หรือ ๔ องค์ประกอบ) ซึ่งมีเมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบตามปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี พบว่า องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะเมื่อวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะคือ ด้านการทิ้งขยะ ด้านการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ และด้านการเก็บรวบรวมขยะ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ปัจจัย, การจัดการ, ขยะ

Abstract

The purpose of this study are : 1) to study the factors that affect the garbage management according to the well-being of Thung Sri community, Thung Sri Sub-district, Rong Kwang district, Phrae province ; 2) to study the problems and suggestions of the garbage management ; 3) to study the ways of garbage management according to the well-being ; and 4) to study the factors that affect the garbage management according to the well-being.

The result were found that :-

2) The result of data analyzed of factors that affects garbage management through the well-being found that people Who lives in Thung Sri Sub-district had the opinion at the high level ($\bar{X} = 4.58$). In addition, the result found that the opinion of garbage collection as pact was at the high level.

3) Problem and suggestion of factors that affect garbage management through the well-being found that people who live outside Thung Sri Sub-district throw the garbage in a mess. Hazardous waste and toxic waste were threw at the same place. Officers should collect toxic waste every weeks and officers should provide the place for collect the garbage clearly. In addition, the result found that there was no garbage management expert and people in this area lack of Knowledge of recycling the garbage.

4) The result of analyzing the ways of garbage management through the well-being found that garbage were collected at the same place. Organic waste and household waste were brought to make the compost. People who live in Thung Sri area earn money from selling the compost. People get rid of the garbage by follow the “3 R” or “5 S” system.

5) The factors that affect the garbage management through the well-being, Thung Sri Sub-district consisted of 3 factors that less than the questionnaire used in research that consisted of 4 factors. The factors that

๑๐๔ วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร วิทยาเขตแพร่ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๐)

affect the garbage management through the well-being were throwing garbage aspect. So, the factors that affects the garbage management through the well-being were throwing garbage aspect, recycling garbage aspect and collecting garbage aspect respectively.

Keywords: Factors, Management, Garbage

บทนำ

สังคมปัจจุบันการขยายตัวของเมืองและชุมชนเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้เกิดการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญทัดเทียมกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อในทางลบที่เกิดจากการพัฒนาประเทศหลายด้าน ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาหนึ่งที่นับวันยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น อาทิเช่น ปัญหาขยะมูลฝอย น้ำเน่าเสีย อากาศเป็นพิษ ฯลฯ ซึ่งปัญหาเหล่านี้มักเกิดขึ้นในเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ และเมืองที่เป็นเมืองอุตสาหกรรม เป็นต้น โดยเฉพาะเรื่องขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งสภาพภูมิทัศน์ (ดินเสียและน้ำเสีย) และสุขภาพอนามัยของประชาชน การจัดการขยะจึงเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ ปัญหาขยะมูลฝอยที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นนั้นเป็นผลมาจากการดำเนินกิจกรรมในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนรวมถึงการพัฒนาประเทศที่นำมาซึ่งความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้มีการผลิตสินค้าและบรรจุภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ มากมายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเลือกบริโภคได้สะดวกและรวดเร็วหลากหลายรูปแบบ และบรรจุภัณฑ์ส่วนใหญ่จะมีการผลิตที่ซับซ้อน ใช้วัสดุในการผลิตที่ยากต่อการกำจัด และเป็นสาเหตุทำให้มีสิ่งปฏิกูลและสิ่งเหลือใช้ที่ไม่เป็นที่ต้องการในปริมาณที่มากขึ้นและส่งผลให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยในที่สุด

อย่างไรก็ตามการดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๔๒^๒ กำหนดให้เทศบาลและเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นและตามพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๙๖ ส่วนที่ ๓ มาตรา ๕๐^๓ ได้กำหนดหน้าที่ของเทศบาลไว้หลายประการ รวมถึงต้องรักษาความ

---

^๒ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, พุทธศักราช ๒๕๔๒.

^๓ พระราชบัญญัติเทศบาล, พุทธศักราช ๒๔๙๖.

๑๐๖ วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร วิทยาเขตแพร่ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๐)

สะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเป็นองค์กรแกนนำหลักของชุมชนแต่ละแห่งในการสร้างจิตสำนึกและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมมือกันแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนโดยมุ่งให้เกิดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาวเพื่อป้องกันปัญหาขยะล้นเมืองและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของชุมชน

จากปัญหาของขยะมูลฝอยที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยตรง ทำให้ชุมชนหลายชุมชนได้ตระหนักถึงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยโดยอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น เอกชนและประชาชน ในการปลูกฝังจิตสำนึก รวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสร้างแหล่งเรียนรู้ เพื่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยบ้านทุ่งศรี หมู่ที่ ๓ ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ เป็นหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ และได้รับถ้วยพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปี ๒๕๕๕ ซึ่งกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำโครงการประกวดชุมชนปลอดขยะ Zero Waste ระดับประเทศขึ้น ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖ โดยศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะของชุมชนบ้านทุ่งศรี เป็น ๑ ใน ๘ จังหวัดน่านอง มี ๖ จุดเรียนรู้ ประกอบด้วยจากจุดเริ่มต้น สู่ชุมชนปลอดขยะ รูปแบบการจัดการขยะชุมชนบ้านทุ่งศรี ขยะกันครัวสู่ปุ๋ยหมักชีวภาพ ปั้น เปลี่ยน ปรับ ปลอด ลดโลกร้อน คิดก่อนซื้อคิดก่อนทิ้งรักษาสิ่งแวดล้อม และจุดเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียงลดใช้สารเคมี เพื่อเป็นการขยายผลและสร้างความยั่งยืนในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ต้นแบบ โดยเน้นแนวทางการดำเนินที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ชุมชนหรือโรงเรียน ที่สามารถปฏิบัติเองได้ สามารถที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานให้กับหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรชุมชนได้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะอย่างครบวงจร

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยด้านการเก็บรวบรวมขยะ การทิ้งขยะ การกำจัดขยะ การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ มีผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาพอย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยไปเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะแบบสุขภาพของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่
๒. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่
๓. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่
๔. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

งานศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่” ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) อย่างเท่าเทียมกัน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม (Question) กับกลุ่มประชากรที่ได้กำหนดไว้ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

สรุปผลการวิจัย

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๙๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๙๐ มีอายุ ๕๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๗๔ คน มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.๖) จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๐ มีอาชีพทำนา จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐ และมีรายได้ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท/ต่อปี จำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๐๐

๒. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ พบว่าประชาชนในหมู่บ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเก็บรวบรวมขยะ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการทิ้งขยะ ด้านการกำจัดขยะ และด้านการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังรายละเอียดดังนี้

๑) ด้านการเก็บรวบรวมขยะ พบว่าประชาชนในหมู่บ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ด้านการเก็บรวบรวมขยะ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๙$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๔.๗๔$) ในข้อที่ว่า วิธีการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยของหมู่บ้านมีความเหมาะสมและเป็นระบบดีแล้ว ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๔.๓๖$) ในข้อที่ว่า เมื่อท่านพบเห็นขยะมูลฝอยบนถนนหรือบริเวณสถานที่สาธารณะทั่วไป ท่านได้เก็บขยะนั้นลงในถังรับรองขยะมูลฝอยหรือจุดที่จัดไว้ในหมู่บ้าน

๒) ด้านการทิ้งขยะ พบว่าประชาชนในหมู่บ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ด้านการทิ้งขยะ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๖๐$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๔.๗๖$) ในข้อที่ว่า มีการคัดแยกขยะที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ หรือรวบรวมไว้ขายก่อนนำขยะไปทิ้งทุกครั้ง ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๓๗$) ในข้อที่ว่า การให้คำแนะนำกับประชาชนในหมู่บ้านของท่านเมื่อเห็นคนทิ้งขยะในสถานที่ซึ่งมิใช่ทางหมู่บ้านจัดไว้ให้

๓) ด้านการกำจัดขยะ พบว่าประชาชนในหมู่บ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ด้านการกำจัดขยะ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๖๕$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๔.๗๖$) ในข้อที่ว่า ชุมชนท่านคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๔.๔๙$) ในข้อที่ว่า ชุมชนท่านกำจัดขยะโดยการนำไปประยุกต์ใช้แทนวัสดุอื่น ๆ

๔) ด้านการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ พบว่าประชาชนในหมู่บ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ด้านการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๔.๗๘$) ในข้อที่ว่า ชุมชนท่านนำขยะมูลฝอยประเภท เศษผัก เศษผลไม้ เศษอาหารไปหมักทำปุ๋ย ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๔.๔๕$) ในข้อที่ว่า ชุมชนท่านนำขยะ วัสดุที่ชำรุด หรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วมาประดิษฐ์เป็นของใช้ชนิดใหม่

๓. ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

๑) ปัญหา อุปสรรค ประชาชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในด้านการเก็บรวบรวมขยะ เกี่ยวกับคนนอกพื้นที่ทิ้งขยะไม่เป็นจุด

๒) ข้อเสนอแนะ ประชาชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในด้านการเก็บรวบรวมขยะ เกี่ยวกับควรเพิ่มจุดทิ้งขยะ

๔. ผลการวิเคราะห์แนวทางในการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

๑) ด้านการเก็บรวบรวมขยะ การเก็บรวบรวมขยะ เป็นการกระทำในลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมขยะไว้ ณ จุดใดจุดหนึ่งหรือภาชนะอย่างใดอย่างหนึ่งภายในชุมชนหรือหมู่บ้าน สำหรับขยะอินทรีย์และเศษขยะในครัวเรือนเอาไปทำปุ๋ยหมักที่โรงปุ๋ยหมักระบบ

เดิมอากาศของหมู่บ้านทำให้มีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายปุ๋ยหมัก สำหรับรายได้เพิ่มเติมจากการจำหน่ายปุ๋ยหมักนั้นก็มักกลับมาพัฒนาหมู่บ้านต่อไปทำให้เกิดความสามัคคีและการร่วมมือกันของคนในหมู่บ้านมากยิ่งขึ้น

๒) ด้านการทิ้งขยะ การทิ้งขยะนั้นประชาชนบ้านทุ่งศรีมีการคัดแยกแต่ละประเภทของขยะก่อนนำไปทิ้งตามที่จุดหมู่บ้านได้กำหนดไว้ให้โดยขยะมีพิษทางหมู่บ้านโดยจะมีถังขยะสีชมพูตั้งไว้ที่ศูนย์เรียนรู้เพื่อให้ชาวบ้านเอาขยะมีพิษหรือขยะอันตรายมาทิ้งไว้รวมกันเพื่อส่งต่อให้เทศบาลนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีและลดการเสี่ยงอันตรายจากการกำจัดขยะมีพิษหรือขยะอันตรายด้วยตนเองให้ชุมชน ทำให้เกิดการทิ้งขยะอย่างถูกวิธีและทำให้ชุมชนมีสุขภาพที่ดีต่อไป

๓) ด้านการกำจัดขยะ การกำจัดขยะนั้นประชาชนบ้านทุ่งศรีมีการใช้หลัก ๓ R เข้าสู่ระบบ ๕ ส. ลดรายจ่ายโดยการนำเศษใบไม้ เศษวัสดุจากการทำนา ทำไร่ก็กำจัดโดยการทำเป็นปุ๋ยหมักแล้วนำไปใช้แทนปุ๋ยเคมี ส่วนปุ๋ยหมักที่เหลือจากการใช้ก็สามารถนำไปขายสร้างรายได้ให้กับชุมชน ส่วนขยะสดที่เน่าสลายได้มีการทำเป็นคอกขยะไว้เพื่อให้ย่อยสลายเป็นปุ๋ยนำไปใส่แปลงผักที่ปลูกไว้ในบ้าน ส่วนขยะมีพิษได้นำไปเก็บรวบรวมไว้ที่ธนาคารขยะแล้วส่งกำจัดต่อไป

๔) ด้านการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ของชุมชนบ้านทุ่งศรีนั้นมีการนำขยะกลับมาใช้ใหม่มีอยู่ ๒ ประเภทหลักๆ ดังนี้ ขยะรีไซเคิล เช่น กระจก ขวดพลาสติก กล่องนม นำมาทำเป็นของใช้ ของประดับ อาทิเช่น กระจเปา ถาดรองแก้ว กรอบรูป ส่วนขยะทั่วไป เช่น ถูพลาสติก ซองกาแฟ สามารถนำมาทำเป็นกระจเปาใช้ได้ ตลอดจนนำขยะรีไซเคิลมาดัดแปลงใช้เป็นสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เช่น ทำดอกไม้ ทำเสื่อ เป็นต้น และสามารถนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เสริมของชุมชนต่อไป

๕. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาพของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องวาง จังหวัดแพร่

องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาพของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องวาง จังหวัดแพร่ ประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบ ซึ่งน้อยกว่าแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยที่มีทั้งหมด ๔ ด้าน (หรือ ๔ องค์ประกอบ) ซึ่งมีเมื่อพิจารณาหน้าหน้าองค์ประกอบตามปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาพของชุมชนบ้านทุ่งศรี พบว่า องค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาพคือ ด้านการทิ้งขยะ โดยมี

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ๒.๗๕ จำนวน ๔ ข้อ รองลงมาคือ ด้านการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ๒.๙๓ จำนวน ๔ ข้อ และด้านการเก็บรวบรวมขยะ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ๒.๑๒ จำนวน ๓ ข้อ ตามลำดับ

ดังนั้น องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ เมื่อวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะคือ ด้านการทิ้งขยะ ด้านการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ และด้านการเก็บรวบรวมขยะ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ พบว่าประชาชนในหมู่บ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประชาชนบ้านทุ่งศรีมีการจัดการขยะแบบสุขภาวะสูงพอสมควร เมื่อพิจารณาจากปัจจัยส่วนบุคคลมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ พบว่าประชาชนในหมู่บ้านทุ่งศรี มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประชาชนบ้านทุ่งศรีมีการจัดการขยะแบบสุขภาวะสูงพอสมควร เมื่อพิจารณาจากปัจจัยส่วนบุคคลมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

๑) จากการวิจัยพบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ด้านการเก็บรวบรวมขยะในเรื่องวิธีการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยของหมู่บ้านมีความเหมาะสมและเป็นระบบดีแล้ว มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.74 =$ มากที่สุด) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชุมชนมีการคัดแยกขยะใส่ถุงดำ แยกเป็นขยะสดทิ้งในคอกขยะ ขยะขวดแก้ว กระจบอง กระจดาช แยกใส่ถุงดำเก็บไว้ขาย ขยะถุงพลาสติกทิ้งในถุงดำรอเทศบาลมาเก็บ ส่วนขยะมีพิษจะนำไปเก็บรวบรวมไว้ที่ธนาคารขยะเพื่อรวบรวมส่งไปกำจัดต่อไป

สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาบแก้ว ปัญญาไทย^๔ ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเกาะคา จังหวัดลำปาง” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเกาะคา จังหวัดลำปาง ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจและมีจิตสำนึกเกี่ยวกับการจัดการขยะในระดับสูง พฤติกรรมการกำจัดขยะภายในครัวเรือนของชุมชนพบว่ามี การคัดแยกขยะ มีการกำชับสมาชิกในครอบครัวคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ขยะเปียกจะบรรจุทิ้งลงถึงเทศบาล ขยะแห้งบางส่วนนำไปกำจัดโดยการเผา ขยะรีไซเคิลเก็บรวบรวมไว้เพื่อขาย บางส่วนนำกลับมาใช้ใหม่

๒) จากการวิจัยพบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องควาง จังหวัดแพร่ ด้านการทิ้งขยะ ในเรื่องการคัดแยกขยะที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ หรือรวบรวมไว้ขายก่อนนำขยะไปทิ้งทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.76 =$ มากที่สุด) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านทุ่งศรีมีจุดรวบรวมขยะที่ศูนย์เรียนรู้ขยะของหมู่บ้านโดยมีการคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งขยะประเภทกิ่งไม้ใบไม้สดและแห้งนำไปทำปุ๋ยและถ่านอัดแท่ง ขยะอันตรายมีจุดรองรับสำหรับนำมาทิ้งเพื่อส่งต่อให้เทศบาลซึ่งขยะแต่ละประเภทจะมีจุดทิ้งขยะแยกเป็นแต่ละประเภทไม่ให้ทิ้งรวมกัน ชาวบ้านจะคัดแยกก่อนทิ้งขยะโดยจะทิ้งขยะตามชนิดของขยะ เช่น นำไปทำเป็นปุ๋ยหมักหรือน้ำหมัก ขยะอันตรายนำไปใส่ถังขยะที่ทางหมู่บ้านจัดเตรียมไว้เพื่อส่งต่อให้เทศบาล ฝูงพลาสติกนำมาล้างใช้ใหม่ได้ สอดคล้องกับแนวความคิดของ วีรวรรณ บุญชู^๕ ที่กล่าวว่า การทิ้งขยะนั้นเทศบาลควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนคัดแยกขยะและใช้ถุงขยะของเทศบาล สร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้นำชุมชนช่วยกันจัดการขยะอย่างเป็นรูปธรรม ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องกฎหมายและข้อห้ามในการทิ้งขยะ หรือการลักลอบเผาขยะในพื้นที่ สนับสนุนให้ครอบครัวและโรงเรียนปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนให้มีจิตสำนึกในการ

---

^๔ กาบแก้ว ปัญญาไทย, “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเกาะคา จังหวัดลำปาง”, **การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๔).

^๕ วีรวรรณ บุญชู, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอมือง จังหวัดลำพูน”, **การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๓).

จัดการขยะตั้งแต่เด็กและจัดกิจกรรมรณรงค์การจัดการขยะ มีการอบรมให้ความรู้และให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการหอพักหรือห้องเช่าในการจัดการขยะภายในบริเวณสถานที่

๓) จากการวิจัยพบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ด้านการกำจัดขยะ ในเรื่องการชุมชนคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.76 =$ มากที่สุด) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านทุ่งศรีมีการคัดแยกโดยใช้หลัก ๓ R โดยแต่ละคุ่มของหมู่บ้านจะมีบ่อขยะไว้ตามจุดต่างๆ ในชุมชนโดยให้นำเฉพาะเศษใบไม้ เศษหญ้าไปทิ้งที่บ่อขยะของแต่ละคุ่ม ส่วนขยะอันตรายให้นำไปรวมทั้งที่ศูนย์เรียนรู้ของหมู่บ้าน และประชาชนในหมู่บ้านมีส่วนร่วมทำให้ชุมชนน่ามองสะอาด ลดปัญหาการเผาขยะ ส่วนขยะที่มีการคัดแยกแล้วจะมีรถขยะของเทศบาลมาเก็บส่วนเศษอาหารในครัวเรือนก็เอาไปทำปุ๋ย ส่วนของที่สามารถนำมาประดิษฐ์ได้เช่น ขวดพลาสติกหรือกระป๋องต่างๆ ก็นำมาทำเป็นของชำร่วยจำหน่ายเป็นรายได้ของชุมชนต่อไป สอดคล้องกับแนวความคิดของ พัชรี หอวิจิต^๖ ที่กล่าวว่า วิธีการกำจัดขยะ (Refuse Disposal) ที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันนี้มีหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีก็มีความเหมาะสมแตกต่างกันออกไป การพิจารณาเลือกวิธีกำจัดขยะที่เหมาะสมสำหรับใช้กับชุมชนซึ่งมีวิธีการต่างๆ

๔) จากการวิจัยพบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ด้านการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ ในเรื่องชุมชนนำขยะมูลฝอยประเภท เศษผัก เศษผลไม้ เศษอาหารไปหมักทำปุ๋ย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.78 =$ มากที่สุด) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านทุ่งศรีมีการขวดพลาสติกนำมาประดิษฐ์ของใช้ ถุงพลาสติกนำมาใช้ใหม่ได้เท่าที่จำเป็นและวัสดุทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถนำมาใช้ได้ก็จะคิดหาวิธีในการประดิษฐ์เป็นของใช้ต่างๆ และสามารถนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เสริมของชุมชนต่อไป

---

^๖ พัชรี หอวิจิต, การจัดการขยะมูลฝอย, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (คณะวิศวกรรมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๓๖), หน้า ๑๐.

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิพงษ์ ศรีศิลป์^๗ ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการขยะมูลฝอย ณ จุดเริ่มต้นโดยชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำทอง จังหวัดน่าน” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนให้ความร่วมมือในการรีไซเคิลของใช้ต่างๆ ในครัวเรือนในระดับมาก ทั้งในส่วนของความหลากหลายของกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน และกระบวนการหรือวิธีการในการเสนอโครงการหรือดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ขณะเดียวกันความเป็นไปได้ของชุมชนในการดำเนินงานของธนาคารขยะของชุมชนตำบลถ้ำทองยังคงมีการดำเนินการในระดับน้อยเนื่องจากมีกิจกรรมสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกนำวัสดุรีไซเคิลมาฝากอย่างต่อเนื่องมีการดำเนินการในระดับน้อย การสนับสนุนกิจกรรมจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำทองของหน่วยงานรัฐ และภาคีที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำทองถือเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนกิจกรรมจัดการขยะมูลฝอยซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำทองได้มีการรณรงค์เชิญชวนและขอความร่วมมือจากประชาชนในการช่วยกันคัดแยกขยะ การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านการจัดการขยะ

การศึกษาวินิจฉัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องวาง จังหวัดแพร่ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research Method) ซึ่งการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นเป็นการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informant) จำนวน ๑๐ รูป/คน ผลการวิจัยสามารถอภิปรายสรุปได้ดังนี้

๑) แนวทางในการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องวาง จังหวัดแพร่ ด้านการเก็บรวบรวมขยะ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมขยะ ของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องวาง จังหวัดแพร่ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ในชุมชนมีการคัดแยกขยะใส่ถุงดำ แยกเป็นขยะสด ทั้งในคอกขยะ ขยะขวดแก้ว กระป๋อง กระดาษ แยกใส่ถุงดำเก็บไว้ขาย ขยะถุงพลาสติกทิ้งในถุง

---

^๗ วุฒิพงษ์ ศรีศิลป์, “การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการขยะมูลฝอย ณ จุดเริ่มต้นโดยชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำทอง จังหวัดน่าน”, การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาตรีประเทศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๕๓.

ตำรวจเทศบาลมาเก็บ ส่วนขยะมีพิษจะนำไปเก็บรวบรวมไว้ที่ธนาคารขยะเพื่อรวบรวมส่งไปกำจัดต่อไป

๒) แนวทางในการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องกว้าง จังหวัดแพร่ ด้านการทิ้งขยะ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทิ้งขยะ ของชุมชน บ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องกว้าง จังหวัดแพร่ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ชุมชนมีการทิ้งขยะอย่างถูกวิธีโดยการแยกขยะก่อนนำไปทิ้งตามจุดที่หมู่บ้านกำหนดไว้ให้ถ้าเป็นขยะประเภทเศษใบไม้ หย่านำไปทิ้งที่บ่อขยะของแต่ละคุ้ม ขยะอินทรีย์นำมาทำน้ำหมักหรือปุ๋ยหมัก ส่วนขยะมีพิษหรือขยะอันตรายมาทิ้งไว้รวมกันเพื่อส่งต่อให้เทศบาลนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีและลดการเสี่ยงอันตรายจากการกำจัดขยะมีพิษหรือขยะอันตรายด้วยตนเองให้ชุมชนอีกด้วย

๓) แนวทางในการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องกว้าง จังหวัดแพร่ ด้านการกำจัดขยะ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำจัดขยะ ของชุมชน บ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องกว้าง จังหวัดแพร่ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ชุมชนบ้านทุ่งศรีมีการกำจัดขยะด้วยกันหลายวิธี กล่าวคือ เศษอาหารหรือเศษพืชผักทางครัวเรือนจะนำไปทิ้งไว้ในบ่อเพาะเลี้ยงไส้เดือนทำให้เป็นปุ๋ยสามารถนำไปขายเป็นรายได้เสริมของชุมชน เศษวัชพืช เศษฟางข้าวและใบไม้ต่างๆ ก็กำจัดโดยทำเป็นปุ๋ยหมัก ส่วนขยะประเภทพลาสติก แก้ว โลหะ ก็นำไปขายเป็นรายได้ของชุมชนต่อไป

๔) แนวทางในการจัดการขยะแบบสุขภาวะของชุมชนบ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องกว้าง จังหวัดแพร่ ด้านการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ของชุมชน บ้านทุ่งศรี ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องกว้าง จังหวัดแพร่ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ของชุมชนบ้านทุ่งศรี นั้นมีอยู่ด้วยกัน ๒ ประเภทหลักๆ ดังนี้ ขยะรีไซเคิล เช่น กระจบอง ขวดพลาสติก ก่อถ่วงนม นำมาทำเป็นของใช้ ของประดับ อาทิเช่น กระจบอง แก้ว ถาดรองแก้ว กรอบรูป ส่วนขยะทั่วไป เช่น ถูพลาสติก ซองกาแฟ สามารถนำมาทำเป็นกระจบองใช้ได้และสามารถจำหน่ายเป็นรายได้เสริมของชุมชนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๔๒.

พระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๙๖.

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๓๕.

พัชรี หอวิจิต. **การจัดการขยะมูลฝอย**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. คณะวิศวกรรมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๓๖.

กานแก้ว ปัญญาไทย. **“การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเกาะคา จังหวัดลำปาง”**. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๔.

วีรวรรณ บุญชู. **“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่าอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน”**. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๓.

วุฒิพงษ์ ศรีศิลป์. **“การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการขยะมูลฝอย ณ จุดเริ่มต้นโดยชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำมทอง จังหวัดน่าน”**. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๓.

